

N:o 212.

Af Herr Anders Persson från Hallands län: Angående förändrad lydelse af 1 § i Kongl. Kungörelsen den 11 Maj 1855, angående grunderna och sättet för murkegångsprisets bestämmande.

Till följd af Kamrarnes olika beslut, kommo alla de, till följd af den förändrade lydelse 75 § Regeringsformen erhållit, väckta motioner, angående sättet för utväljande af deputerade för de årliga markegångstaxornas upprättande, sistlidne riksdag att förfalla; hvadan Kongl. Kungörelsen af den 11 Maj 1855, som stadgar att bemålde deputerade skola ståndvis utses, blifvit tillämpad, äfven sedan ständsindelningen inom Representationen upphört. Som sagda kungörelse likväl står i strid med nu gällande grundlagar, och således icke fortfarande bör tillämpas, torde densamma utan vidare dröjsmål böra förändras till öfverensstämmelse med grundlagarne, hvilkas helgd det i främsta rummet måste åligga Riksdagen att upprätthålla, så i detta som andra hänseenden, helst denna fråga, såsom rörande en beskattningsåtgärd, är af den beskaffenhet, att det tillkommer Representationen ensam att om densamma besluta. Med anledning häraf, och då frågan står i det närmaste samband med den åt Riksdagen uppdragna rätt att beskatta Svenska folket, samt deputerade förut blifvit utsedde efter samma grunder som Representationen varit sammansatt, ligger intet förslag närmare till hands, än det, att, i full konsekvens med det förra förhållandet, bestämma, det deputerade böra utses på enahanda sätt, som folkets representanter vid riksdagarne utses. Härigenom torde man utan tvifvel äfven förfarit på ett så rättsenligt sätt emot hela Svenska nationen, att deremot icke skäligen kunde göras någon anmärkning; men då denna, liksom nästan hvarje annan fråga, bör betraktas från mer än en sida, och all möjlig enkelhet torde vara eftersträfvansvärd i alla frågor, der sådan utan synnerlig uppföring af antagna rättsgrunder kan åstadkommas; så och då en sådan förenkling uti ifrågavarande fall kan ske, som jag förmodar, utan våda för samhället, om Andra Kammaren, lika moderat som vid sistlidet riksmöte, afstår från den konsekventa rättigheten, att fordra det hälfta antalet deputerade böra utses efter

samma

samma grunder, som denna Kammare tillsättes, och i stället antager att samtliga deputerade få väljas af landstingen. Inom Första Kammaren kan man destomindre tänka sig något motstånd härtill, som man icke derifrån hört någon klagan eller något missnöje öfver Kammarens sammansättning, oaktadt valen af representanterna förrättats af landstingen; och har man dessutom skäl att antaga det ett sådant förslag skulle under nästlidet riksmöte blifvit mera villigt antaget i den Första än i den Andra Kammaren, derest Stats-Utskottet då framlagt ett dylikt.

I följd häraf, och då ett förslag af ofvan antydda beskaffenhet synes mig icke allenast kunna hafva utsigt till framgång, utan äfven på en och samma gång leda både till enkelhet och nödig trygghet för det skattdragande folket, utan att Statsverkets rätt (hvilken på så mångfaldiga sätt är emot orättvisa i detta fall betryggadt genom uti ofvanberörda kungörelse gifna föreskrifter att jag anser det skulle leda till allt för stor vidlyftighet att här upprepa alla dessa) derigenom förnärmas; vågar jag alltså föreslå,

att, med upphäfvande af 1 § uti Kongl. Kungörelsen, angående grunderna och sättet för markegångsprisers bestämmande, af den 11 Maj 1855, denna § må erhålla följande lydelse:

§ 1.

- 1:o) "I öfverensstämmelse med 75 § Regeringsformen skall uti hvarje län markegångstaxa årligen upprättas af åtta inom länet bosatte, för sakkunskap och oväld kände deputerade, hvilka, jemte fyra suppleanter, väljas af landstinget. I län, hvarest två landsting finnas, väljas fyra deputerade och två suppleanter af hvardera landstinget."
- 2:o) "Deputerade sammanträda i länsresidenset å dertill af Wår Befallningshafvande, uti utfärdad kungörelse, bestämd dag i November före den 5 i samma månad."
- 3:o) "Vid sammanträdet utse deputerade inom sig ordförande, som leder deras öfverläggningar. Landskamereraren vare dervid tillstädes, för att Kronans rätt bevaka, med åliggande att, om afseende vid hans framställningar icke fästes, dem till protokollet anmärka. Protokollet föres af länsbokhållaren."

Och, om detta förslag bifalles, torde Riksdagen i underdånighet anhålla, det Kongl. Maj:t täcktes utfärda nådig kungörelse om det sålunda fattade beslutet.

Om remiss häraf till Stats-Utskottet anhålles.

Stockholm den 25 Januari 1868.

Anders Persson
från Hallands län.

N:o 213.

A/ Herr G. C. Witt: Angående ett anslag å 100,000 R:dr för att till lindrande af nöden inom Blekinge och närliggande trakter användas för arbete å en stambana mellan Carlskrona, Wexiö och Calmar, m. m.

I en tid, då brist på lifsmedel och på arbetsförtjenst hotar en del af landets befolkning i åtskilliga trakter med nöd och elände, torde hvarje försök att afhjelpa ett så olyckligt förhållande förtjena uppmärksamhet, hvarföre jag ansett mig böra afgifva ett förslag, att i någon mån minska de fattige arbetarnes förlägenhet inom den sydöstra delen af landet, der ställningen är i nämnda hänseende inom flera kommuner särdeles bekymmersam. Antingen man betraktar det närvarande förhållandet ur statsekonomisk eller annan synpunkt, så lär det ej kunna förnekas, att det i längden skall falla sig både billigare och för hela samhällets lugn och välbefinnande förmånligare, att genom allmänna arbeten gifva den nödlidande, arbetslösa befolkningen medel till uppehälle, än att sedermera i fångelserna underhålla dem, som genom brist på arbete tvingas till brott. Är man öfverens om denna princip, så blir nästa fråga, hvilka allmänna arbeten, som äro de nödvändigaste för landet, och svaret kan ej gerna blifva annat än: fortsättning af jernvägarne. Men detta förbjuder sig sjelft, i anseende till den oerhörda kostnaden, säger man. Det finns dock ett sätt att sysselsätta de arbetsbehöfvande med jernvägsanläggning, utan att kostnaden behöfver vara afskräckande, nemligen att, så länge den närvarande betryckta penningställningen eger rum, endast göra sådana